

FRA LOVRO

GODINA II. Broj 4 Uskrs, 2016.

Cijena 2 KM

Kardinal Puljić: Budimo hrabri u vjeri!

Fra Lovro - župnik župe Velika

Položaj kršćana u osmanskom društvu

Pisma i svjedočenja

Svjedoci uskrsnuća

Češki svećenik i profesor sociologije na Karlovom Univerzitetu u Pragu Tomáš Halík u svojoj knjizi *Strpljenje s Bogom*, koja je prošle godine u nakladi *Svjetla riječi* objavljena i na hrvatskom jeziku, piše:

„Da je središnji simbol kršćanstva križ, a ne simbolično prikazivanje uskrsnuća, ne leži samo u tome da su događaj uskrsnuća i uskrsli Isus za likovne prikaze teža tema. Također križevi na zidovima crkava i u našim domovima pozivaju nas: Sad idi i ispričaj do kraja taj događaj *svojim životom!* Posljednja postaja puta križa slika je polaganja u grob, ali se ovaj kontemplativni put mora nastaviti na našem dalnjem životnom putu. Rečeno nam je: Sad si *ti* odabran da budeš 'svjedokom uskrsnuća' - ti si onaj koji treba posvjedočiti na koji je način Isus živ u ovome svijetu i u ovome vremenu!“

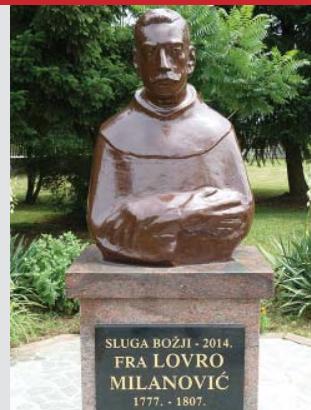
Halík potom ističe kako vjeruje „da vjera u uskrsnuće i spremnost kršćana svjedočiti o sadašnjosti i životnoj snazi Kristovoj svoju snagu crpe iz *događaja uskrsnuća*, a ne tek iz inspirativne snage jedne mitološke slike“ te da je „nazočnost Uskrsloga u našem svijetu bitno *realnija* nego ona nazočnost 'vječno žive uspomene' na ovoga ili onoga iz galerije 'velikih pokojnika'“.

Ako smo koliko-toliko iskreni priznat ćemo da živimo u vremenu okrenutosti prema materijalnome, prema brizi za ovozemaljskim životom. Kod mnogih je vjera slaba, izgubljen je smisao svjedočenja te su našem vremenu, prije svega, potrebnii primjeri okrenutosti prema vječnosti, potrebbni su nam svjedoci uskrsnuća, ljudi kakav je bio upravo naš fra Lovro!

Iskrenu radost Uskrsa svim čitateljima želi
Urednik

**SLUGA BOŽJI
Fra Lovro
Milanović
(1777. - 1807.)**

Fra Lovro Mila-

Ivan Križanac, *Fra Lovro Milanović* (Donja Tramošnica)

novičić je rođen 22. svibnja 1777. u Sarajevu. Na krštenju je dobio ime Stjepan. Njegov otac Anto doselio se iz mjesta Gabela u Hercegovini u Sarajevo, gdje se vjenčao s Katarinom rođ. Strukić.

Nedugo poslije njegova rođenja obitelj Milanović se preselila u Kraljevu Sutjesku, gdje se Anto zaposlio u franjevačkom samostanu, u kojem je gvardijanom bio njegov brat fra Franjo Milanović.

Kad je Stjepan imao šest godina umrli su mu od kuge roditelji, brat i dvije sestre. Otad je brigu o njemu preuzeo stric fra Franjo i usmjerio ga prema franjevačkom pozivu.

Bio je kratko vrijeme samostanski vikar u Kraljevoj Sutjesci a potom imenovan župnikom župe Velika, danas župa Plehan kod Dervente. Iz Velike je premješten u župu Tramošnicu i tu ga je 3. veljače 1807. u selu Turiću ubio nadglednik imanja Osman-beđa Gradaščevića zato što nije sišao s konja i iskazao mu poštovanje. Fra Lovro to nije učinio zato što je – kako kaže narodna predaja – nekom bolesniku nosio sakrament svete Pričesti.

Bez obzira što ga Crkva nije službeno proglašila svetim, glas o njegovoj svetosti (fama sanctitatis) ne jenjava već više od 200 godina. Na njegov grob u Turiću, od njegove pogibije do naših dana, s vjerom i pouzdanjem dolaze brojni vjernici ne samo iz Bosanske Posavine i Tuzle nego i izdaleka (iz Slavonije i Srijema).

M. K.

**KARDINAL PULJIĆ:
Iz propovijedi u Turiću 2013.godine**

Budimo hrabri u vjeri!

Draga braćo misnici!

Draga braćo i sestre!

Ovo je vrlo zanimljiv fenomen groblja i fra Lovre ovdje sahranjenog. Toliko godina čuva se pamćenje na njega. Crkva nije puno učinila, osim u zadnje vrijeme. Kad kažem Crkva, mislim na službenike u Crkvi, da se na neki način "uščuva" sjećanje na fra Lovru. Ali je narod sačuvao sjećanje na njega i poštovanje i štovanje. I zato je to posebno drag fenomen, jer narod pokazuje da njegova smrt nije uzaludna...

Stradanje je kad čovjek pogine iz tko zna kojeg razloga, a mučeništvo je svedočenje. Nosiо je pričest bolesniku i upravo zbog Isusa je svoj život položio. I narod je sačuvao to pamćenje na njega. Želimo napisati neku knjigu pa gledam pisce kako se bore sakupiti podatke iz njegova života. Nešto su uspjeli, ali pomalo povijest zaboravljamo. Ali on živi, ubili su ga, ali živi u vašem čašćenju i vašoj pobožnosti. Zato će sigurno trebati da se i službena Crkva, i provincija i biskupija, time pozabave. Treba pokrenuti proces, a ovaj je složeniji jer je doista godina prošlo od njegove smrti...

Nama su često prali pamet da ne budemo ono što jesmo i na neki način nas prisiljavali da se odrekнемo svoga imena. I opet smo na kušnji u ovim vremenima da se odrekнемo svoje grude, svoga korijena, grobova svojih predaka. Otudilo nas, raspršilo nas po bijelom svijetu. Mi moramo biti složniji u toj borbi da sačuvamo svoje korijenje, da sačuvamo najveće blago što imamo, a to je vjera naših otaca. Za nju su umirali ne samo oni koje mi častimo, kao što je fra Lovro. Toliki su umirali za vjeru zato što su katolici. I što mi od toga moramo naučiti?

U ovim vremenima u Europi čudan duh vlada, duh relativizma, gdje je svejedno koja je vjera ili moralni zakon srušen. Više nema

Kardinal Vinko Puljić

svetosti braka, pa čak ni život nije svet, jer se ubija prije rođenja i to se smatra zakonitim. Dokle ide ta Europa? U toj Europi mi moramo znati sačuvati svoju vjeru. Vjeru za koju su naši oci umirali, ginuli, da mi budemo generacija hrabrih - ne da nas "motaju" kako hoće, nego da mislimo svojom glavom.

Nažalost uspjeli su nas posvađati na svim razinama, a mi smo im dali tu priliku. Sad se moramo vratiti Isusu Kristu, unutarnjem pomirenju, zajedništvu, doživjeti da nas krst povezuje, krštenje. Doživjeti da nas Isus Krist povezuje, da vjera koju isповijedamo da nas ona povezuje, da iz te povezanosti budemo jaci. Nama treba snage u ovim vremenima, ne da mi budemo isti kao oni u Europi, nego da budemo ono što jesmo...

I zato naš zavjet na ovakvim okupljanjima jest zavjet da idemo stopama tih hrabrih ljudi, da ne budemo kukavice, da odmah ne klonemo, nego da budemo ponosni na ono što jesmo i da živimo ondje gdje smo postali. Zato se ne dajmo zbuniti, prepasti, nego hrabri u vjeri živimo i svjedočimo to što jesmo. Zato i ovo sakupljanje na grobu fra Lovrinu jest naše obećanje: *Fra Lovro, Ti si svoj život za Isusa Krista dao, za Crkvu, i ako tebe poštujemo, to znači da želimo poštivati svoju vjeru i biti spremni i život dati.* Oni koji su spremni život dati, takvi i grade budućnost. Kukavice ne grade budućnost, samo hrabri ljudi. Zato vas hrabrim i Vas i sebe kao vašeg pastira. Budimo hrabri u vjeri!

VAŽNO PITANJE

Zašto je poželjno moliti za beatifikaciju mučenika fra Lovre?

Piše: Mons. dr. Mato Zovkić

Podsjetimo se da je nadbiskup vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, u čijoj se nadbiskupiji nalazi župa Turić s grobom mučenika fra Lovre Milanovića, uz dopuštenje Sv. Stolice osnovao biskupijsko sudište i 2. veljače 2015. otvorio postupak za beatifikaciju našega mučenika.

U katoličkoj tradiciji za beatifikaciju i kanonizaciju slugu Božjih nastao je pobožan običaj moliti molitvu za tu zgodu, koju odobrava nadležni biskup. Ona se moli u privatnim pobožnostima, koje obavljaju pojedinci i skupine uvjereni da zagovor toga sluge Božjeg trebaju zazivati i obznavnjivati kao znak priprave za beatifikaciju. Obavljanjem takve molitve vjernici pokazuju da cijene primjer svjedočenja i mučeništva dotičnog sluge Božjeg te da se u promjenjivim prilikama vlastitog života žele nadahnjivati njegovim primjerom. Tek ondje gdje takvo zanimanje postoji i raste, crkveni poglavari nastavljaju i privode kraj utvorenim postupak.

U skladu s tim običajem i sadašnjim propisima crkvenog prava, vicepostulator fra Marijan Karaula predložio je 30. srpnja 2015. na odobrenje molitvu za beatifikaciju mučenika fra Lovre. Istoga dana nadbiskup ju je pismeno odobrio za uporabu među

katoličkim vjernicima te dopustio da se cijelovit tekst objavi. Evo toga teksta:

MOLITVA
za proglašenje blaženim
sluge Božjega fra Lovre Milanovića

*Dobri i pravedni Bože!
Sluga tvoj fra Lovro Milanović
darovao je svoj mladi život kao žrtvu
vjernosti Tebi i svojim bližnjima.
Nikome nije zla činio, nikoga mrzio,
nego je,
kako svjedoči narodno pamćenje,
i svome ubojici javno oprostio,
kajući se za svoje grijehе
i moleći da ga primiš
i da mu se smiluješ.*

*Narod ga već odavna smatra svetim
i dostoјnjim vječnoga života.
Pomozi da ga i Tvoja Crkva
prihvati kao blaženika
dostoјna vjerničkog štovanja
i molitve za zagovor
u nevoljama života.*

Po Kristu, Gospodinu našem. Amen

U ovoj molitvi obraćamo se izravno Bogu kojega oslovljavamo kao *dobrog i pravednog*. Time ujedno priznajemo da kao ljudi i vjernici trebamo Božju dobrotu i pravdu sami prakticirati i prema drugima primjenjivati.

Nadalje se u molitvi ističe fra Lovrin primjer svećeničkog služenja i prihvaćanja

nasilne smrti kao žrtve u čast Bogu. Smrtno ranjen, oprostio je svome ubojici muslimanu Muji Arnautu, koji je zloupotrijebio svoju vlast kao čuvar begova imanja. Bit će divno ako tijekom ovoga postupka naši povjesničari pronađu neki pisani trag u kronici begova Gradaščevića o tome Muji koji bi potvrdio da ga je vlasnik imanja zaista otpustio zbog zloporabe službe u kojoj je smio nositi oružje.

U molitvi se, dalje, ističe da fra Lovra na samrti izmolio kajanje za vlastite grijehе te Bogu izručio svoju dušu. Time je ispovjedio svoju vjeru u kojoj je kao svećenik odgajao mlade i odrasle katolike.

U zaključnom dijelu molitve istaknuto je spontano štovanje mučenika fra Lovre među vjernicima i ponizna prošnja Bogu da crkveni pastiri ubroje fra Lovru među blaženike tako da ga možemo i liturgijski štovati te mu se obraćati za zagovor u nevoljama.

Izrazom *zagovor* podsjećamo sami sebe na ispravno štovanje blaženika i svetaca: uz to što su nam primjer vjere, oni su kao Crkva na cilju nebeskom zagovornici nas vjernika kao Crkve na putu zemaljskom. Sveti zagovaraju, a Bog u svom milosrđu uslišava i daje milosti. Oni nisu gospodari nego sluge Božje milosti. U teologiji i na vjeronomučenju učimo da štovanje svetaca treba biti bogocentrično, u skladu s vjerom u jednoga Boga kao vrhovnog gospodara ljudi i anđela.

Ovu molitvu završavamo usklikom: *Po Kristu Gospodinu našem!* – kao u misama i drugim liturgijskim slavljinama. Time sebe podsjećamo da je Krist jedini dogmatski posrednik između Boga i ljudi (usp. 1 Tim

2,5) i on je proslavljen po životu i vjerničkoj smrti blaženika i svetaca. Pravi sveci svjesni su da su sve primili od Boga (usp. 1 Kor 4,7) i pravi štovatelji svetaca svjesni su da u svecima štuju Boga koji se u njima i po njima proslavio.

Predlažem čitateljima ovoga broja našeg biltena da ovu molitvu sabrano pročita-ju i razmisle što ona njima znači. Poželjno je da molitvu za beatifikaciju mučenika fra Lovre molimo često i sabrano - pojedinačno, u obiteljima i u skupinama. Tako pri-donosimo štovanju fra Lovrina primjera i ubrzavamo njegovu beatifikaciju.

Postupak beatifikacije i kanonizacije u Katoličkoj crkvi (I.)

Piše: prof. dr. fra Velimir Blažević

U dosadašnjim brojevima glasnika razmatrali smo kratku povijest načina i propisa kako se do našega doba u Katoličkoj crkvi vršio proces proglašavanja nekoga blaženim (beatifikacija) ili svetim (kanonizacija). Od sada ćemo u nekoliko nastavaka nastojati steći uvid u današnje propise i postupke.

Sadašnji crkveni propisi o beatifikaciji i kanonizaciji

Potaknut najnovijim iskustvima, a da bi udovoljio željama biskupâ da se postupak beatifikacije i kanonizacije pojednostavi i ubrza, papa Ivan Pavao II. je smatrao prikladnim da se tijek i način vođenja toga postupka preispita i preuredi, i u tom pogledu je 25. siječnja 1983. izdao apostolsku konstituciju *Božanski učitelj savršenstva*, u kojoj u prvom dijelu govori o istraživanjima koja trebaju obaviti biskupi, a u drugom o zadaći i daljem postupanju Svetе kongregacije za kauze svetih. Tom su konstitucijom ukinuti svi raniji propisi o postupku beatifikacije i kanonizacije, i određeno općenito kako se on ubuduće ima voditi.

Nedugo zatim Kongregacija za kauze svetih je donijela posebne *Odredbe koje trebaju obdržavati biskupi u istraživanjima u kauzama svetih*, a Ivan Pavao II. ih je odobrio 7. veljače 1983., i naredio da se objave. Ista Kongregacija je, temeljem

Papa Benedikt VI.

višegodišnjeg iskustva a s ciljem promicanja tješnje suradnje između Svetе Stolice i biskupâ i ispravnog postupanja u vođenju postupka, izradila detaljne provedbene odredbe (*Uputa za provođenje biskupijskih ili eparhijskih istraživanja u kauzama svetih*), koje je 17. svibnja 2007. papa Benedikt XVI. odobrio i odredio da se objave. Pored navedenih, Kongregacija za kauze svetih je izdala još dva dokumenta: *Opća odluka o kauzama slugu Božjih kojih je ispitivanje u tijeku u Svetoj kongregaciji*, također 7. veljače 1983., i *Odredbe o upravljanju dobrima kauzâ kanonizacije*, 20. kolovoza 1983.

Odredbe iz navedenih dokumenata o kauzama svetih uređuju sva važnija pitanja vođenja postupka beatifikacije i kanonizacije. A uz obdržavanje propisa tih dokumenata, trebaju se obdržavati i odredbe o postupcima, sadržane u *Zakoniku kanonskog prava* i *Zakoniku kanona istočnih Crkava*, koje se odnose općenito na način postupanja u prikupljanju dokaza, a osobito u

ispitivanju svjedoka. Nema potrebe ovdje iznositi sve iscrpno, nego ću ukratko prikazati samo ono najosnovnije.

Što je kauza i postupak i njihove vrste

U pravnom smislu pod *kauzom* se općenito podrazumijeva neko sporno pitanje koje je izneseno na pretresanje i odlučivanje na sudu. A pod *postupkom* se misli na čine i način propisan zakonom u pogledu razmatranja spornih pitanja i vršenja poslova koje obavlja javna vlast.

Kad se pak govori o kauzama svetih, predmet rasprave su pitanja: je li sluga Božji podnio mučeničku smrt ili nije; je li vršio ili nije sve kršćanske kreposti u junačkom stupnju; nadilazi li neki izvanredni čin, koji se pripisuje određenom sluzi Božjem, prirodne zakone i sile, i može li se pripisati zagovoru toga sluge Božjeg. Sva ta pitanja se razmatraju i rješavaju u postupku pred nadležnom crkvenom vlaštu, i svrha kauzâ beatifikacije i kanonizacije i odgovarajućeg postupka jest da se prikupe dokazi za postizanje moralne sigurnosti o herojskim krepostima ili mučeništvu sluge Božjeg za kojega se traži beatifikacija i kanonizacija.

Ima različitih vrsta kauza i postupaka beatifikacije i kanonizacije. Oni s obzirom na predmet dokazivanja i istraživanja, mogu biti:

a) Kauze i postupci istraživanja o *herojskim krepostima*, ako treba istražiti i dokazati da je sluga Božji u svom životu prakticirao kreposti u herojskom stupnju, te o glasu njegove svetosti i znakova (čudes);

b) Kauze i postupci istraživanja o *mučeništvu*, u kojima treba dokazati mučeništvo sluge Božjeg, i istraživanje se provodi o životu, mučeništvu i o glasu mučeništva i znakova.

A u pogledu vremena kada je sluga Božji živio ili podnio mučeničku smrt, mogu biti:

a) Kauze *novije*, ako se mučeništvo ili krepostan život mogu dokazati ispitivanjem i usmenim iskazima svjedoka očevi-daca;

b) Kauze *drevne*, ako se dokazi o nečijem kreposnom životu ili o mučeništvu izvode jedino iz pisanih izvora, budući da o tome ne postoje svjedoci očevici, i istraživanje se poglavito zasniva na pisanim dokumentima i ispitivanju stručnjaka u povijesti i arhivistici.

/Nastavit će se/

U osvjetljavanju suvremene prakse proglašavanja nekoga u Katoličkoj crkvi blaženikom ili svecem, osim pitanja što su zapravo kauze i postupci beatifikacije i kanonizacije, u daljim nastavcima bit će predstavljena i druga važna pitanja za tu temu:

- tko može biti beatificiran i kanoniziran, i što se traži za pokretanje kauze;
- pokretač i postulator kauze, i podnošenje molbe za pokretanje kauze;
- biskup nadležan za vođenje postupka beatifikacije i kanonizacije;
- prihvatanje molbe za pokretanje kauze i predradnje koje biskup treba obaviti;
- uvođenje kauze i uspostavljanje sudišta;
- pojedini članovi sudišta i njihove službe ili zaduženja;
- otvaranje postupka/prva sjednica;
- daljnji tijek postupka/saslušavanje svjedoka;
- dokumentacijsko dokazivanje;
- izjava o nepostojanju kulta;
- objavljivanje spisâ postupka;
- pripremanje spisâ za slanje Kongregaciji za kauze svetih;
- završna sjednica dijecezanskog postupka;
- odvijanje druge faze postupka beatifikacije i kanonizacije u Kongregaciji za kauze svetih.

U plehanskom kraju franjevci pastoralno djeluju već od srednjega vijeka. Na ovom području bilo je više crkava, koje su u prvoj polovici 16. st. porušene. No i nakon turskih osvajanja u ovom je kraju ostalo katoličkog življa. Da se njihov broj ubrzano povećava ukazuje postojanje u tom dijelu Bosne više župa tijekom 17. st., za koje se, prema izvješću iz 1675. godine, zna i broj vjernika: Sočanica (1.400), Majevac (860), Derventa (1.200), Dubočac (2.000), Vasiljevo Polje (930) i Radunjevac (1.609). U prvoj polovici tog stoljeća spominje se i župa Vinska.

FRA LOVRO MILANOVIĆ

Župnik župe Velika

Piše: fra Mirko Filipović

Nakon službe samostanskog vikara u Kraljevoj Sutjesci, fra Lovro Milanović je u svibnju mjesecu 1804. godine preuzeo službu župe Velika u Posavini. Prema ondašnjoj rasporedbi dušobrižništva u Bosni i Hercegovini, Posavina je bila na brizi franjevaca iz sutješkog samostana, pa je u Velikoj služio i fra Lovrin stric fra Franjo, i to dva puta kao kapelan.

Velika je u ono doba bila doista velika župa, i prostorno i brojem od blizu pet tisuća duša. Sjedište joj je bilo na području današnje župe Plehan kod Dervente, u selu Modran, u neposrednoj blizini prastaroga groblja sv. Juraja Mučenika. Ime je dobila po obližnjem malom selu Velika, u današnje doba nastanjenom isključivo mulimanskim življem, koje je u to doba pokrivalo površinu današnjih sela Bunar, Kovačevci, Stanići, Brezici... Prije dolaska Turaka selo se zvalo

Pridol, a Velikom su ga imenovale izbjeglice koje su se ovdje nastanile nakon što su Osmanlije bile potisnute iz Slavonije. Sa sobom su donijeli ime svoga mesta, slavonskog grada Velike, i presadili ga u Pridol.

Postoji tradicija da je u središtu današnje Velike, kod same džamije, bila crkva sv. Ilike koju su muslimani porušili, pa je središte župe izmješteno u Modran, ali to ipak treba pomnije istražiti i provjeriti nije li možda sjedište ove župe, osnovane nakon bečkog rata, kada se Posavina bila u potpunosti ispraznala od katolika, ipak stalno bilo u Modranu.

U Modranu nije, naravno, postojala crkva, jer Turci nisu dali graditi nove crkve sve do pod kraj svoga carstva. Postojala je samo obična mala, od blata i šepera skrojena kućica, nazivana *kućar*, u kojoj je svećenik stanovaо, a misa se govorila uvijek vani na otvorenom, bilo pred kućicom bilo u groblju.

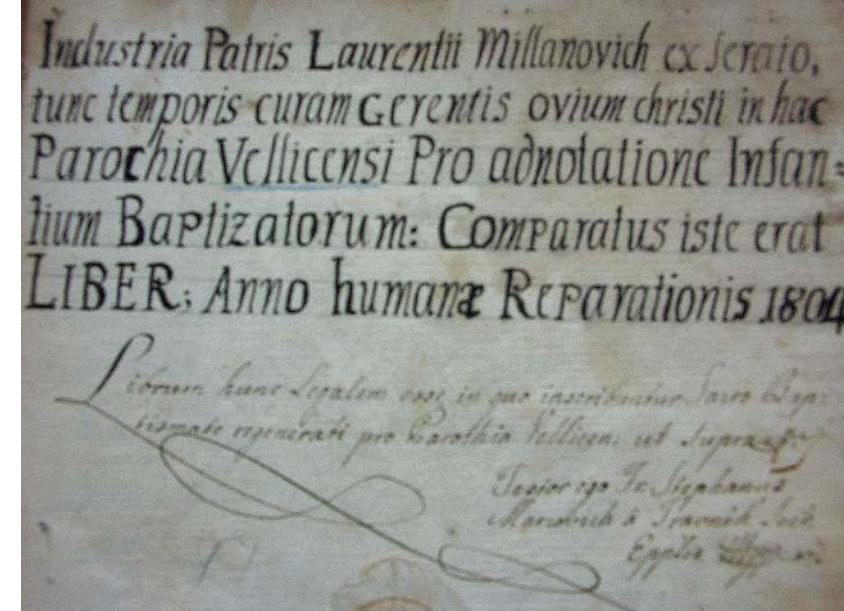
U vrijeme fra Lovrina dolaska u Modran župa Velika obuhvaćala je cijeli današnji derventski dekanat, to znači petnaest župa: Foča, Sočanica, Cer, Plehan, Derventa, Kulina, Bukovica, Žeravac, Bijelo Brdo, Koraće,

Novo Selo, Kolibe, Sijekovac, Bosanski Brod i Brusnica. Foča je jedina bila samostalna kapelacija i imala barem povremeno svoga svećenika, a za vrijeme fra Lovrina župničkog mandata kapelanicom je postalo i Koraće, to znači cijeli brodski kraj. Nije, stoga, teško zamisliti kako je zahtjevno bilo biti veličanskim župnikom na tolikom prostoru, samo s konjskom zapregom ili sedlom kao prijevoznim sredstvom.

Fra Lovru je na poseban način progona svijest da ne može na vrijeme otići svakom bolesniku da ga ispovijedi i opremi prije smrti te je tu svoju muku bilježio i u matici. Nekad su mu pomagali okolni svećenici, iz Sivše i s Foče, a i on sam je, usprkos veličini svoje župe, išao drugima na ispomoć. Na jednom takvom putovanju je i poginuo.

Neki su kroničari zapisali da je fra Lovro nastradao u Turiću, na teritoriju tadašnje također prostrane župe Tramošnica, zato što je ondje premješten za župnika, ali sam fra Lovro se u maticu krštenih tramošničke župe potpisao kao „župnik Velike“. Da je tome tako posvjedočio je i njegov naslijednik u župničkoj službi, koji je u maticu krštenih župe Velika, koju je započeo pisati upravo fra Lovro, napisao doslovce ovako: *Započelo je upravljanje fra Andela Dugonjića iz Vareša dana 12. veljače godine Gospodnje 1807.* Bilo je to točno devet dana nakon što je fra Lovro ubijen u Turiću.

Izravna nasljednica drevne župe Velika jest župa Plehan, koja sjedište ima u franjevačkom samostanu na Plehanu, a mučenik

fra Lovro Milanović upisan je u dugi niz njezinih župnika, koji se pamte od daleke 1763. godine, od prvog zabilježenog župnika fra Pavla Turbića, kojemu je kapelanom bio Sluga Božji fra Šimun Filipović iz Seone, za koga se također vodi proces proglašenja blaženim.

Današnju župu Plehan, koja je 1991. godine brojala 6.300 vjernika a 1974. oko 7.000, tvore sela Božinci, Brezici, Bukovac, Bunar, Dažnica, Komarica, Kovačevci, Lug (Ritešić), Lopljanica, Modran, Poljari, Sićine, Stanići, Šušnjari (Gornji i Donji), Vinogradine, Vrhovi, Zasika i Zelenike.

Uz župnu crkvu na Plehanu, na teritoriju župe nalazi se još pet podružnih crkava: Donji Šušnjari, Brezici, Modran, Gornji Božinci i Poljari. U župi se nalazi i 21 blagoslovna i grobljanska kapelica te 10 grobalja.

Sve to je 1992. bilo sravnjeno sa zemljom, ali se uglavnom obnovilo. Obnovilo se, međutim, nije ono što je navažnije: živa Crkva. Danas na teritoriju svih sela župe Plehan stalno živi jedva stotinjak vjernika.

U DONJOJ TRAMOŠNICI Komemoracija mučeničke smrti

U župi sv. Ivana Krstitelja u Donjoj Tramošnici obilježena je na 3. veljače prva obljetnica službenog započinjanja procesa za proglašenje sluge Božjega fra Lovre Milanovića blaženim. Slavlje svete mise je, uz suslavljene petnaestorice svećenika i nazočnost vjernika prisjelih iz četiriju dekanata, predvodio fra Petar Matanović.

Prije početka misnog slavlja nazočne je pozdravio župnik fra Jozo Puškarić, upućujući riječi dobrodošlice hodočasnicima, podsjećajući na važnost hodočasničke prakse na mjestu mučeničke smrti fra Lovre Milanovića, a, po njegovu mišljenju, to najbolje pokazuju vjernici tuzlanskog i brčanskog dekanata. Pozdravio je također fra Marijana Karaulu, vicepostulatora kauze za proglašenje blaženim sluge Božjega fra Lovre Milanovića.

Predvoditelj misnog slavlja fra Petar Matanović je, iz kuta gledanja franjevca današnjega vremena, približio – kroz svojevrsnu obiteljsku memoriju – pamćenje na fra Lovru Milanovića onako kako se sjeća odraštalo čovjek nekog od likova iz djetinjstva.

Misno slavlje su svojim pjevanjem uveličali pjevači Zbora mlađih pri Franjevačkom samostanu u Tuzli *Iuventus Salinarum*, pod vodstvom Zlatka Špoljarevića.

Pred kraj svete mise, župnik fra Jozo je zahvalio svima koji su, na bilo koji način, što molitvom što radom i novčanim sredstvima, pridonijeli da obilježavanje obljetnice pokretanja procesa za proglašenje blaženim Sluge Božjega fra Lovre Milanovića, na dan njegove mučeničke smrti, bude istinski događaj vjerničke odanosti i pobožnosti sinu našega naroda kojeg već danas taj isti puk doživjava svećem.

To je, također u obraćanju vjernicima riječima potvrđio vicepostulator fra Lovrinoj kauzi fra Marijan Karaula, rekavši kako je glas o fra Lovrinoj svetosti u narodu živ već više od dva stoljeća.

Na misnom slavlju okupio se lijep broj vjernika

Uz fra Petra u slavlju mise sudjelovalo je još petnaest svećenika

- Dok vas srdačno pozdravljam, htio bih sve nazočne pozvati da, kad god mognemo, molimo Gospodina kako bi dijecezanski postupak koji je prije godinu dana otvoren u sarajevskoj katedrali imao sretan završetak, odnosno da sluga Božji fra Lovro Milanović jednoga dana bude proglašen blaženim i svetim, kako bi nam još više mogao pomagati. I sada ćemo se pomoliti na tu nakanu - pozvao je sve vjernike fra Marijan, a potom predmolio molitvu za proglašenje blaženim sluge Božjega fra Lovre Milanovića.

Tekst: Mladen Bosankić

Fotografije: Tadija Leutar

fra Petar Matanović

Iz fra Petrove propovijedi

Kroz priče majčine najbliže rodbine počeo sam se družiti s fra Lovrom. Nije mi tada bilo jasno kako i zašto je stradao. Možda mi je to bilo nejasno zbog toga što tada ljudi nisu toliko pričali o fra Lovrinu stradanju, koliko su imali čvrstu vjeru da on živi. Mislim da je, upravo, temeljni razlog našega okupljanja ovdje vjera da fra Lovro Milanović živi unatoč tomu što je ubijen. Isto onako kao što je vjera prvih učenika naše uporište vjeri da Isus živi. Zato, kad se okupljamo, mi činimo temelj naše duhovne veze s fra Lovrom. Stoga su naša duhovna snaga i duhovni život najvažniji, to naše zajedništvo u Isusu Kristu dužni smo očuvati i to je nešto najvažnije što će nas očuvati i biti trajni spomenik svijetu u kojem živimo...

Isus nam govori da onaj koji će se odreći sama sebe treba biti spreman prihvatići i smrt za svoje uvjerenje, biti spreman da ga razapnu na križ. Samo je taj spreman zvati se njegovim učenikom. Po krštenju smo svi pozvani prihvatići svoj svagdanji križ i s Gospodinom ići kroz svoj život. I nije toliko važna smrt, nego je važna vjera po kojoj pobjeđujemo ovozemaljsku smrt i sve smrti - zaključio je fra Petar.

Župljani Radunica oko fra Lovrina groba na turičkom groblju

Hodočašća na fra Lovrin grob

Fra Petar Matanović, propovjednik na svečanoj svetoj misi u Donjoj Tramošnici na dan mučeničke smrti fra Lovre Milanovića, 3. veljače, pohodio je s pedesetak vjernika župe Ulice fra Lovrin grob u Turiću i mjesto njegova stratišta. Vjernici su se sa svojim duhovnikom pomolili na grobu mučenika i zapjevali Gospinu pjesmu, preporučivši se providnosti Krista Spasitelja, za kojeg je fra Lovro dao svoj život.

Nakon mise u Donjoj Tramošnici, hodočasnici iz župe Šikara sa svojim su župnikom fra Markom Lovrićem obišli su najprije svetište Gospe od Andjela u Gornjoj Tramošnici, a potom se svratili i na grob fra Lovre Milanovića, gdje ih je dočekao župnik župe Turić vlč. Pero Brkić te im u kratkim crtama opisao život i smrt Sluge Božjega. Nakon zajedničke molitve, vjernici su se pojedinačno zadržali na grobu u

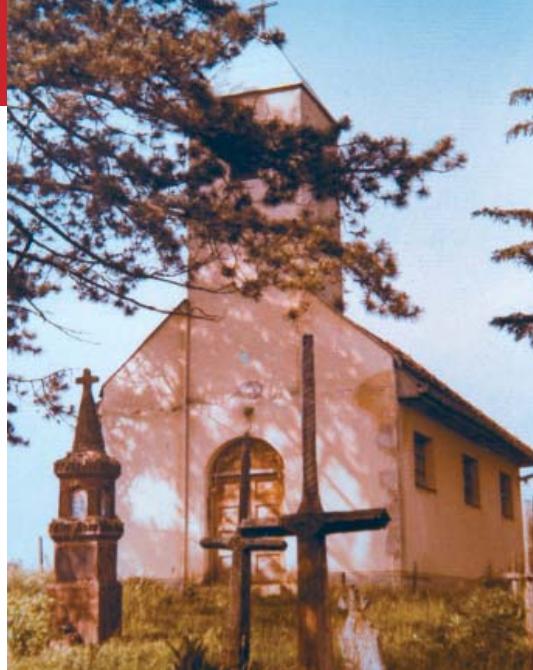

Župljani Šikare oko Gospina kipa u Gornjoj Tramošnici

osobnim molitvama i paljenju svijeća. Svoj put nastavili su za Šikaru preko Dubrava, onim istim putom kojim je fra Lovro prošao neposredno prije svoje smrti.

Tjedan dana kasnije grupa vjernika iz župe Radunice sa svojim župnikom vlč. Ilijom Orkićem pohodila je također grob Sluge Božjega fra Lovre. Nakon molitve, grupa od petnaestak vjernika iz žepačkoga kraja zainteresirano se raspitivala o događajima ubojstva, pokopa i štovanja fra Lovre Milanovića.

P. B.

Stari spomenik (lijevo) na fra Lovrinu grobu u Turiću ispred stare grobljanske kapelice (1975)

Predaja o ukopu

Fra Lovrino je tijelo poslije pogibije pokopano u obližnjem turičkom groblju. Zašto baš u ovom groblju, a ne u nekom tramošničkom groblju budući da je pastoralno djelovao u župi Tramošnica ili pak u samostanskom groblju u Tolisi kako je kod bosanskih franjevaca već odavno uobičajeno? Odgovor na ova pitanja na svoj način nudi i do danas u tamošnjem narodu vrlo raširena predaja.

Kad su, kaže ta predaja, mrtvog fra Lovru s mesta pogibije u Starom Selu željeli odvući na kolima u Tolisu da bi ga onamo sahranili i sa sporednog puta bez ikakvih problema došli do glavnog, upregnuti volovi najednom su stali kao ukopani, kao da vuku neki golemi teret. Valja reći kako volovi nisu bili domaći, došli su iz Tolise i bilo je za očekivati da bi se htjeli vratiti putem kojim su i došli u Turić. K tomu, uzaludno je bilo uprezanje još jedne volovske zaprege. No kad su kola umjesto lijevo prema Tramošnici odnosno Tolisi ljudi usmjerili desno prema nedalekom turičkom groblju, volovi su teret s lakoćom povukli tam, pa su onda zemni ostaci fra Lovrini i pokopani u turičkom groblju.

Fra Lovrin je grob sada nekako u sredini groblja, ispred poveće grobljanske kapelice, posvećene sv. Nikoli Taveliću, koju je kao tramošnički župnik sagradio fra Krsto Pejićić da bi se mije i vjerouauk u ovom selu održavali u normalnijim

prilikama. Svečano otvorene kapelice, dimenzijsa 11 x 5.5 m, bilo je 21. kolovoza 1966. godine.

Dugo vremena bio je nad grobom vrlo stari kameni križ, na kojem je bilo napisano: *Ovdje počiva fra Lovro Milanović*.

„Pristojan ali jednostavan spomenik“, kako kaže tadašnji tramošnički župnik fra Anto Lapandić, podignut je 13. listopada 1924. godine. Grobnica je također „izvana malo uređena, ali se grob nije otvarao, niti se unutra išta diralo“. Slova su na spomeniku već za nekoliko godina vrlo izbljedjela i poteško su se mogla razaznavati. Već tada je, dakle, spomenik trebalo obnoviti. No dogodilo se to istom 1977. kada je turički župnik vlč. Mijo Josipović dao da se, u prigodi 170. obljetnice fra Lovrine mučeničke smrti, napravi novi veliki mramorni spomenik i umjesto staroga postavi na njegovu grobu. Majstori su spomenik donijeli 24. kolovoza i bio je postavljen do fra Lovrine mlade nedjelje koja se te godine slavila 28. kolovoza.

„Ove godine (1977. - prim. M. K.) vjernici su prvi put obilazili oko novog nadgrobnog spomenika kojeg je uz pomoć župljana podigao spomenuti župnik“, piše ljetopisac župe Gornja Tramošnica. No možda važnije od samog novog spomenika jest ono što su isprirovjedili radnici Pavo Pepić Bonin iz Brdana i Mato (Matija) Duvnjak Mijin iz Gornjeg Liporašća. Kada su, naime, oni pripravljali grob za novi spomenik, iskopali cijelu raku i izbacili zemlju, negdje duboko, otprilike ondje gdje je trebalo biti fra Lovrino tijelo, našli su neraspadnut dešetak centimetara dug drveni križ, najvjerojatnije s krunice, i dva zuba: jedan potpuno čitav, a drugi oštećen. Našli su također na komadiću stvrđnute gline komadić habita, bio je smeđ...

Najzanimljivije je ipak bilo da su radnici tada umjesto neugodnog osjetili prekrasan miris koji je izbjiao iz unutrašnjosti groba. Obojica su kasnije svjedočili da takav divan miris nikad prije nisu nigdje osjetili. Na njihovu primjedbu o mirisu župnik vlč. Josipović je komentirao: *To je dobar znak da je bio svec!* Taj prekrasni miris još više je učvrstio ovdašnje ljude u uvjerenju da je fra Lovro bio doista čovjek Božji, svecat!

Marijan Karaula

Položaj kršćana u osmanskom društvu

Za pravo razumijevanje događaja oko mučeništva fra Lovre Milanovića, potrebno je barem površno steći uvid u povijest društva u kojem se to dogodilo. Zato ćemo, za početak, u nekoliko nastavaka prenijeti neke dijelove teksta knjige dr. Srećka Džaje „Katolici u Bosni i zapadnoj Hercegovini na prijelazu iz 18. u 19. stoljeće“ (KS, Zagreb, 1971.)

Već u prvoj islamskoj državi nemuslimanski podanici uživali su status *zimija* ili štićenika, tj. podanika koji posjeduju svete knjige (“ahl-al-kitab”) i s kojima su muslimani sklopili savez. Tu spadaju kršćani, Židovi i sabejci, a kasnije su uključene još neke druge sekte. Stav prema *zimijama* bio je stav vjerske tolerancije, koju ne smijemo shvaćati u duhu modernog poimanja slobode savjesti, nego je ona plod Prorokova postupka prema onima koji su priznali njegovu vrhovnu političku vlast, nisu prigrili islam, ali imaju svete knjige.

U prvom redu, u vidu treba imati Muhamedov ugovor s Nadžranitima, kršćanima nestorijancima u južnom Jemenu, koji su poslali svoje izaslanike Muhamedu. Ovi su s Muhamedom vodili dugu vjersku raspravu, na koncu koje je Muhamed ponudio Božji sud, *ordalije*. Kako Nadžraniti na tako rješenje nisu pristali, sklopljen je Ugovor koji je Nadžranitima garantirao punu slobodu vjerskog kulta, sigurnost duhovnika i monaha, zaštitu imovine, a nametnuo im priznanje Prorokove političke vrhovne vlasti, plaćanje danka (glavarine, dllaje), te

Stara crkva u Varešu - uz podmlaću crkvu, jedina katolička crkva koja je preživjela osmanlijsko razdoblje

u slučaju rata dužnost da muslimanima stave na raspolaganje svoje oružje i konje.

Drugi dokumenat iz prvog stoljeća islama značajan za položaj zimija jest tzv. Omarov “Ugovor”, koji šutke podrazumijeva Omara I. (634-44), a stvarno se odnosi na Omara II. (717-720). Zabilježen je u više oblika, većinom u kasnijim izvorima, a nameće zimijama ponižavajuća ograničenja. Tekst koji donosi J. Hammer ima 24 točke:

1. Kršćani i Židovi u zemljama nama podložnim ne smiju podizati samostane, crkve, ni pustinjačke naseobine.
2. Ne smiju popravljati svoje crkve.
3. Oni koji stanuju u susjedstvu muslimana svoje kuće mogu popravljati samo u slučaju skrajnje potrebe.
4. Na samostanima i crkvama imaju se povećati vrata radi putnika.
5. Svim strancima dužni su pružiti gostoprимstvo kroz tri dana.
6. Strogo im je zabranjeno primati uhode; ukoliko za takve saznaju, imaju ih prijaviti muslimanima.

7. Svoju djecu ne smiju poučavati u Kur'ānu.
8. Njihov međusobni pravorijek ne vrijedi.
9. Nikoga između sebe ne smiju priječiti da postane musliman.
10. Prema muslimanima imaju se ponašati s poštovanjem, pri njihovu nastupu dići se i ustupiti im mjesto.
11. Ne smiju nositi istu obuću i odjeću kao muslimani.
12. Ne smiju učiti učeni (književni) arapski jezik.
13. Ne smiju jahati oseđlana konja, sablju pasati ili neko drugo oružje nositi, niti u kući niti izvan kuće.
14. Ne smiju vino prodavati niti dugu kosu nositi.
15. Zabranjeno im je svoje ime urezivati u pečatni prsten.
16. Ne smiju nositi široki pojasa.
17. Izvan svojih kuća ne smiju javno nositi niti križ niti svete knjige.
18. U svojim kućama ne smiju glasno i jako, nego samo umjereno zvoniti.
19. U kućama mogu samo poluglasno pjevati.
20. Za pokojnike smiju samo tiho moliti.
21. Muslimanima je dopušteno kršćanska groblja u kojima se više ne pokopava orati i sijati.
22. Kršćani i Židovi ne smiju imati robove kao sluge.
23. Ne smiju kupovati muslimanske zarobljenike, niti zagledati u muslimanske kuće.
24. Ako neki musliman loše postupa s kršćaninom ili Židovom, ima za to platiti propisanu novčanu kaznu.

Međutim, u praksi stupanj tolerancije nije bio ni tako visok kako je to izraženo u Muhamedovu ugovoru s Nadžranitima, a niti su zimije redovno bili žrtve ograničenja

Vlatko Blažanović, *Mučeništvo fra Lovre Milanovića*

“Omarova ugovora”. Ova su dva stanovišta više dva suprotna pola između kojih su se odvijali stvarni odnosi prema nemuslimanima. Stupanj tolerancije ovisio je o raznim faktorima, prije svega o brojčanom odnosu između podanika muslimana i nemuslimana u islamskim carstvima. Praktično uvezši, bilo je strogo zabranjeno napadati islam, vršiti konverzije muslimana, te apostazija od islama. Sve je to u principu bilo sankcionirano smrtnom kaznom...

Ova se shema pravno-povijesnog postupka islamske države prema kršćanima ponovila i u turskom carstvu, razumiće se samo shematski, odnosno ona tvori islamsku antropološku osnovicu u zakonodavnim, društvenim i ekonomskim specifičnostima osmanske države, koje su se oblikovale i mijenjale u povijesnom trajanju. Za razumijevanje položaja kršćana u turskom carstvu potrebno je voditi računa o tim specifičnostima, odnosno povijesnim strukturama Carstva.

SVJEDOČENJE IVE ČUBELE

Moje čudesno ozdravljenje

U Liporašću, selu župe Turić, u kući Ive Čubele Ivin sin Tomo snimio je 2. kolovoza 2015. razgovor s ocem o njegovu ozdravljenju, za koje s čvrstim uvjerenjem tvrdi da se dogodilo po čudesnom zagovoru fra Lovre Milanovića. Postoji i snimka ovoga razgovora, koja traje 14'15'' s vol. 1,70 GB.

Ivo je u nekoliko riječi pokušao sažeti što se zapravo odigralo, o kakvom se ozdravljenju radi. Bilo je to 1960. godine. On je imao i medicinske dokumente o svemu tome - kako je išao liječnicima i kakve su bile dijagnoze – međutim, u zadnjem ratu sve je uništeno.

Nešto mi je izišlo po licu – priča Ivo – počelo me svrbiti, poslije se počelo gnojiti... Pri brijanju se koža doslovno odvajala od lica, bio je sami gnoj po cijelom licu.

Otišao sam u Gradačac doktoru. Prigledali su me. Odmah su odmahnjivali glavom i uputili me u Tuzlu. Tamo su mi čupali dlake, snimali me trojica-četvorica doktora. Po njihovom govoru vidim da nije dobro.

Rekli su mi: "Čubela, pomoći od nas nema... poslat ćemo te u Osijek."

Ondje su me isto pregledali, čupali dlake i ispitivali pa su i oni isto rekli da ne mogu pomoći.

Vratio sam se kući. Kažem svom ocu: "Takova je i takova stvar, to je moj završetak - rak kože".

Razmišljaо sam, Bogu se molio i došao u razmišljanju na to da odem fra Lovri na grob. Uzeo sam kraj njegova groba prašine i natrljaо lice... Klalo me kao sol ...

Nakon nekoliko dana to je spalo. Deset-petnaest dana kasnije opet sam namazao pršinom. Koža je bila potpuno spala a ono malo dlaka što je ostalo odrezao sam škarama.

Nakon desetak dana bilo mi je već puno bolje ... i sve bolje, dok me nije potpuno prošlo.

Otišao sam tada doktoru u Gradačac i nije mogao vjerovati. Ispričao sam mu šta sam radio, a on se nasmiješio, ali nije ništa rekao.

Jesi li ti o tome svemu u ono vrijeme kome pričao? – pitao je Tomo oca.

Naravno da jesam. Rekao sam župniku Nikoliću, ali on tome nije pridavao nikakvu pažnju, ali prakanaturi su svi znali što se sa mnom dogodilo. Čvrsto vjerujem da mi je sluga Božji fra Lovro pomogao!

Pismo podrške

Poštovani,

Čestitam i pozdravljam ideju naših dobrih franjevaca koji prate i pišu o postupku kanonizacije fra Lovre Milanovića. Vjerujem da imate veliku potporu Božjeg puka u hrvatskom katoličkom narodu. Na svoj način svi možemo pomoći, posebno molitvom...

Vama i svim čitateljima srdačan pozdrav i Božji blagoslov u svemu želi

**Juro Kesedžić,
Ada-Odžak**

S. Angelica s rođbinom ispred kapelice na mjestu pogibije fra Lovre Milanovića

Pismo sestre Angelice

Poštovani,

Ja sam Andra Grgić, sada sestra Angelica, Marijina sestra čudotvorne medaljice, redovnica. Rođena sam u selu Liporašće - župa Turić. Živim i radim u Italiji u našem Domu za stare.

Evo baš sam pročitala drugi broj glasila *Fra Lovro*. Prvi, kao i drugi broj mi je dao tata kad sam bila kod kuće. On mi to tako skrbno sačuva i s ponosom dadne kao neku svetinju...

Odmah čim je bio objavljen početak procesa kanonizacije, moja setra me je obavjestila, a potom i naš vlč. Pero Brkić. Osjetila sam veliku sreću i zažarila se od radosti

i velika vam HVALA što ste započeli proces, jer je to naš dragi Lovro zaslužio. On je za nas bio svet, a to i jest. Sjećam se iz djetinjstva da smo govorili: *sveti Lovro*.

Iz djetinjstva mi je još uvijek u sjećanju kad sam bila na njegovu grobu, kod spomenika (tad je još bio stari), kako sam se s posebnim osjećajima molila njemu iako tada nisam puno znala o njegovu životu, osim to da su ga ubili. Kada su postavili novi spomenik, tada već nisam bila kod kuće, ali su mi malo više ispričali o njegovu životu, a posebno sam mnogo saznaла kada sam čitala knjigu, njegov prvi (za mene) životopis.

Na mjestu njegova poginuća kao dijete nisam bila, jer su rekli da je to tamo negdje u šumi. Ali otkad je sagrađena kapela na mjestu poginuća, uvijek kada dođem kući odem da se pomolim. Moje rođene sestre, njihova djeca i ja odemo - kao što mi kažemo - *da si dušu odmorimo*. Pomožimo se Bogu da bi nam po životnoj žrtvi fra Lovrinoj udijelio snage za naš život u vjeri i životnim teškoćama. Mene osobno a i moje (rođene) sestre uvijek ispunji neki poseban nutarnji mir i zadobijemo duhovnu snagu. Teško je te osjećaje opisati riječima.

Svaki dan molim molitvu za proglašenje fra Lovre slugom Božjim i priporučam mu se u osobnim potrebama a i potreba moje redovničke zajednice kao i cijelog Doma koji vodim, jer bolesnicima je potrebno zdravlje. Izručujemo se u Božju volju, a Njegova volja je da budemo sveti kao što je to naš fra Lovro, o čemu svjedoči njegov život.

Svako dobro!

Anda

SVJEDOČENJE RUŽE ĆAĆIĆ

Kći mi je ozdravila fra Lovrinim zagovorom

Zovem se Ruža Ćaćić, djevojački Gagulić. Rođena sam 1942. godine u selu Grab, a živim u selu Okruglić u župi sv. Ivana Krstitelja u Donjoj Tramošnici. U braku s mužem Markom rodili smo 1966. godine samo jedno dijete – Maru (zovemo je Marija!).

Kad je Mara imala oko godinu dana, počela je odjednom na čistu miru padati u nesvijest, u komu. Zanijemila bi, a lice bi joj pocrnilo i na trenutak se činilo kao da je umrla. Muž i ja, zbumjeni i u strahu, nismo znali što bismo činili s djetetom, polijevali bismo je vodom i malo protrljali rukama. I to je pomagalo. Dijete bi se vraćalo k svijesti. Ali to se počelo događati češće, ponekad i po dva-tri puta dnevno.

Tako nam je jednog dana čojekova (suprugova) baka Ruža predložila da dijete

zavjetujemo fra Lovri Milanoviću i odnesemo na njegov grob u Turić. Ja sam prijedlog prihvatile i jednog dana uzela dijete u naručje i pješice krenula na groblje u Turić. Kad sam došla onamo, uzela sam zemlje s fra Lovrinog groba i protrljala njome malu Maru po tijelu. Zatim sam je poškropila svetom vodom i molila... i molila... a na povratku kući ponijela sam još zemlje s groba i obećala tri puta hodočastiti na fra Lovrin grob.

Kad sam stigla s malom kući, ostavila sam dijete u sobi i izašla vani obavljati neke poslove. A dijete je, valjda, nekako dopuzalo do praga i palo preko pražnica dolje. Ali sama se ustala, kao da se ništa nije dogodilo. Nakon toga nikad više nije pala u komu. Ja sam unijela dijete u kuću i skupa s ukućanima zahvalila Bogu, te smo zajedno izmolili Očenaš, Zdravo Marijo i Slava Ocu. Nešto kasnije, s djetetom u rukama, otišla sam i drugi put na groblje u Turić. A treći put sam išla na zaprežnim kolima.

Do današnjeg dana sam uvjerenja da je moje dijete ozdravilo po zagovoru fra Lovre Milanovića. Od tada, kad god mogu, hodočastim na fra Lovrin grob u Turić. I ove godine sam bila na fra Lovrinu mlađu nedjelju, kad je propovijedao provincijal fra Lovro Gavran.

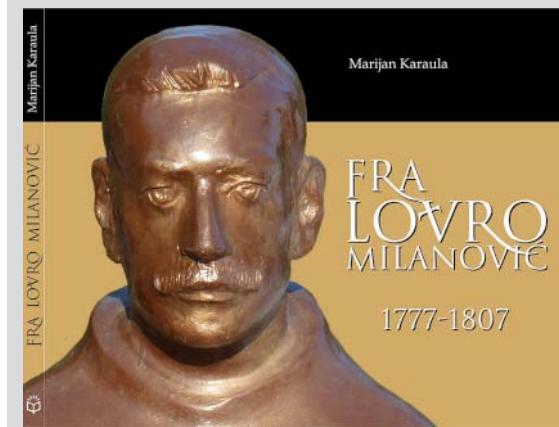
Ruža Ćaćić

(Svjedočenje zabilježio
fra Jozo Puškarić, župnik)

Darovatelji (zavjetni darovi)

Juro Kesedžić – Ada, Odžak 60 KM

Potičemo i druge da se svojim novčanim prilozima uključe u pomaganje procesa beatifikacije fra Lovre Milanovića i tiskanje ovoga glasila. Svima najiskrenije zahvaljujemo!

Novo izdanje knjige o fra Lovri Milanoviću

U ožujku prošle godine iz tiska je izašlo novo, nepromijenjeno izdanje knjige *Fra Lovro Milanović 1777-1807*, čiji je autor fra Marijan Karaula. Predgovor i za drugo izdanje napisao je vrhbosanski nadbiskup Vinko kardinal Puljić. U njemu je kardinal, uz ostalo, napisao:

„Kako je ponestalo prvog izdanja ove knjige, drago mi je da se ponovno tiska, jer će ona pomoći da ljudi što bolje upoznaju svjetli lik mučeničke smrti. Vjerujem da će ovo II. izdanje još više pokrenuti pobožnost, ali i vrednovanje korijena vjere na ovim prostorima, koji su s toliko krvlju zalijevani. Ne bismo bili do stojni potomci ako ne bismo znali to cijeniti i na tome se nadahnjivati...“

Potičem svakoga koji pročita ovu knjigu da se uključi u istinsko nastojanje oko širenja upoznavanja sa Slugom Božjim fra Lovrom, te zajedničkih molitava da ga što prije ugledamo uzdignuta na čast oltara. Vjerujem da će ovo II. izdanje knjige još više pokrenuti ljude da hodočaste na njegov grob i na mjesto nje gove mučeničke smrti.“

Knjiga se, po cijeni od 15 KM, može naručiti s adresom: Vicepostulatura Sluge Božjeg fra Lovre Milanovića, 71000 SARAJEVO, Franjevačka 6.

SVJEDOČENJA

Poštovani poštovatelji Sluge Božjega fra Lovre Milanovića,

U procesu beatifikacije veoma su važne dvije vrste svjedočenja ljudi.

Jedna vrst su isповijesti onih koji su, po njihovu čvrstom uvjerenju, dobili od Boga neku milost po zagovoru Sluge Božjega. O tome oni daju osobno potpisano izjavu pod prisegom da zaista govore istinu.

Druga vrst je svjedočenje o tzv. fama sanctitatis (glasu o svetosti), tj. o tradiciji spontanog pučkog štovanja Sluge Božjega i prije nego je Crkva pokrenula postupak beatifikacije.

Pozivamo Vas, stoga, da nam šaljete svoja svjedočenja bilo o sjećanju kakva je u Vašoj obitelji ili Vašem kraju bila tradicija fra Lovrina štovanja, bilo o eventualnoj milosti koju ste od Boga primili po fra Lovrinom zagovoru.

Vaša svjedočenja objavljivat ćemo u ovoj rubrici.

Nakladnik: Vicepostulatura služe Božjega fra Lovre Milanovića, Franjevačka 6, 71000 SARAJEVO

Ureduje uredništvo: Pero Brkić, Mirko Filipović, Marijan Karaula

Glavni urednik: Marijan Karaula

Lektura: Mirko Filipović

Grafički urednik: Miodrag Spasojević Štrika

Adresa uredništva: Vicepostulatura služe Božjega fra Lovre Milanovića, Franjevačka 6, 71000 SARAJEVO

E-mail adresa: marijankaraula@bih.net.ba

Telefon: +387 (0)33 232 884; mob. 063 294 852

Tiskat: SUTON, Široki Brijeg

Novčana se pomoć za proces i glasilo može uplatiti na adresu: Franjevački provincialat Bosne Srebrenе, Zagrebačka 18, 71000 Sarajevo,

Za tuzemstvo: Transakcijski račun: 3385702200205779

Za inozemstvo: Račun: 25016164101

BIC-SWIFT: UNCRBA 22

IBAN: BA393380604815378802

Naziv banke: UniCredit banka d.d. Mostar, Poslovnička Sarajevo, Zagrebačka 2-4

Svrha: Za postupak beatifikacije fra Lovre Milanovića

Župna crkva sv. Ilije u Turicu